



A klímaváltozás percepciója és a kihívásokra adott válaszok a mezőgazdasági termelők körében

Prof. Dr. Kulcsár László

Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar

Innovatív Stratégiák Intézete

kulcsar.laszlo@tkk.nyme.hu

H-9400 SOPRON, Erzsébet u. 9.



Az empirikus kutatás lényeges elemei

- A felmérés alanyai: mezőgazdasági termelők
- A megkérdezett személyek száma: 217
- A felmérés helyszíne: Zala megye
- A kérdezők: A NyME KTK hallgatói
- A felmérés időpontja: 2013 ősz
- A szerzõn kívül a vizsgálatban részt vettek:

Dr. Obádovics Csilla, Dr. Vancsó Judit,
Dr. Jankó Ferenc



Az emberek és a klimatikus változások

A percepció dimenziói

Az emberek és a klimatikus változások észlelése

- 1 A klímaváltozás tudati érzékelése és jelentősége
- 2. A klímaváltozás kívül esik az emberi tevékenységen
- 3. A klímaváltozás távol van tőlünk
- 4. A tudományba vetett bizalom alacsony foka
- 5. A tömegkommunikáció felelőtlensége

A klimatikus változások percepciója

A faktoranalízis eredménye

Faktor/vélemény	Átlag (1-5)	Szórás	Sign. 0,05
F1. A klímaváltozás hatása a mezőgazdaságra jelentős és aktuális (megmagyarázott variancia: 29,491%)	4,28	1,028	ns
- A klímaváltozás a mezőgazdaságban meg fogja változtatni a termelést, a termékszerkezetet	4,35	0,98	
- A klímaváltozás nagy gondot fog okozni a gazdálkodóknak	4,34	1,051	
- Meggyőződésem, hogy a klímaváltozás elkezdődött			
F2. A klímaváltozás távoli, bennünket nem érint (megmagyarázott variancia 14,899%)			ns
- Az éghajlatváltozás csak messzi vidékeket érint, bennünket nem	1,56	1,035	
- Nem hiszem, hogy a klímaváltozás valódi probléma lenne	1,74	1,217	
- A klímaváltozás olyan messze van időben, olyan sokára lesz, hogy nem érdemes vele foglalkozni	1,90	1,097	
F3. A klímaváltozás nem emberi hatás eredménye (megmagyarázott variancia 12,277%)			alacsony iskola
- A mostanában tapasztalt klímaváltozásokat természetes dolgok okozzák, nem az emberek	2,56	1,230	
- A klíma megváltozását inkább az emberi tevékenység okozza, nem a természet	(-)3,60	1,146	
F4. Bizalmatlanság a tömegkommunikációval kapcsolatban (megmagyarázott variancia 9,167%)			ns
- A televízióban túl nagy a felhajtás az éghajlat változása, a klímaváltozás körül	2,95	1,393	
- A televízió gyakran rémhíreket közöl az éghajlatváltozással kapcsolatban	2,99	1,525	
F5. Tudomány szkepticizmus (megmagyarázott variancia 7,408 %)			alacsony iskola
- Ha a tudósok nem tudják igazán előre jelezni az időjárást a következő hétre, hogy tudnák előre megmondani a következő 50-100 évre?	3,83	1,347	nő

A klimatikus kihívásokra adott válaszok

A klimatikus kihívásokra adott válaszok dimenziói

A klimatikus változásokhoz történő adaptáció, alkalmazkodás kognitív típusai faktorok

1. Pozitív adaptációs készség
2. Az adaptációs készség hiánya
3. Forráshiány miatt sikertelen adaptáció
4. A tradicionális mezőgazdasági tudás irányította adaptáció

Az adaptáció és az alkalmazkodás a klimatikus változásokhoz - faktorok

Faktor/vélemény	Átlag (1-5)	Szórás	Sig. 0,05
F1. Pozitív adaptációs készség (megmagyarázott variancia: 25,042%)			ns
- A klímaváltozás elkerülhetetlen a mezőgazdaságban meg kell tanulnunk alkalmazkodni hozzá	4,22	1,084	
- Képes lennék változtatni bevált gazdálkodási módszereken, ha az éghajlatváltozás úgy kívánja	3,55	1,417	
- Nem hinném, hogy a klímaváltozás olyan mértékű lesz, hogy változtatni kelljen a gazdálkodási szokásainkon	(-) 2,23	1,273	
F2. Forráshiány miatt sikertelen adaptáció (megmagyarázott variancia 19,151%)			alacsony iskola nő
- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás nagyon költséges, nem mindenki engedheti meg magának	3,84	1,204	
F3. Adaptációs készség miatt sikertelen adaptáció (megmagyarázott variancia 15,632%)			ns
- Az emberek többsége nehezen képes változtatni a szokásain	4,01	1,123	
- Nem hinném, hogy a klímaváltozás olyan mértékű lesz, hogy változtatni kelljen a gazdálkodási szokásainkon	(-)2,23	1,273	
F4. Tradicionális mezőgazdasági tudás (megmagyarázott variancia 12,775%)			nők
- Ha többen lennének a paraszti tudás birtokában a mezőgazdaság könnyebben megbirkózna a klímaváltozás kihívásaival	3,35	1,394	
- A klímaváltozáshoz való alkalmazkodásban még a gazdálkodók felkészültsége sem segítene, mert az időjárás egyre szélsőségesebb	(-) 3,31	1,372	

Diszkriminancia analízis

A faktorokból származó diszkrimináló funkciók és az iskolai végzettség típusai

Iskolai végzettség	Dimenziók (funkciók)	
	A klimatikus változás távoli, a tudomány eredményei nem meggyőzőek	A humán tevékenység közrejátszik a klíma változásban, a tömegkommunikációban (televízió) nincs bizalom
Általános iskola, vagy kevesebb	0,573	-0,145
Középiskola	0,066	0,101
Főiskola, egyetem	-0,406	-0,372

Iskolai végzettség	Dimenziók (funkciók)	
	Magas adaptációs készség, sikeres adaptáció	Sikertelen adaptáció, rossz adaptációs készség
Általános iskola, vagy kevesebb	-0,561	-0,051
Középiskola	0,057	0,032
Főiskola, egyetem	0,442	-0,110



Köszönöm a figyelmet!

kulcsar.laszlo@ktk.nyme.hu